

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SESLERİN AYAK SESLERİ

ARİF DAMAR

şir

2. BASKI

YAZKO

Türkocağı Cad.

Nö: 17, Kat: 2

Cağaloğlu - İstanbul

22 78 45

Arif Damar'ın öteki kitapları:

GÜNDEN GÜNE

ALICI KUŞU KARDEŞLİĞİN 2. basım

ÖLÜM YOK Kİ

**Bu kitap Ağaoğlu Yayınevi Tesisleri'nde
dizildi, basıldı, ciltlendi, 27 73 37**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://arshivi.org>

İstanbul 1981

SESLERİN AYAK SESLERİ

ARİF DAMAR

**Yazarlar ve Çevirmenler Yayın Üretim
Kooperatifi**

A. Damar, 1942 — 1983
6 Ekim

Gravür: Neşet Günel

Avruga
Kardeşlikle

ONURUMUZ

Onurumuz

O çok

O dağ

Aç bırakılmışızdır

Ayakta

Uykusuz

Onurumuz

Yıkar duvarları

Girer

Bir uzun ova gibi

Duvarların içine

Dudaklarımızda

Kanarken kan

Değdiririz ellerimizi

Tuzlu denizlerine

Onun

Bir yıldız akar
Çekilir geriye binlerce yıldız
Onurumuz
Siler aydınlığını
Samanyolunun

Yoksulluğumuza
Giydirdiğimiz giysi
Onurumuz

Bozgundu
Çokları bizi kodu gitti
Sığındık
Yırtıcı kuşlar kayalığına

Onurumuz
O çok
O kırıla kırıla
Koruduğumuz

SESLERİN AYAK SESİ

Kırlangıçlar dönecek yakında
Açılacak onurlu kapıları
Haziran sabahlarının
Ağırdan

Yor gök deniz nasıl bak
Birbirine karışacak
Çiçekler başı çekecek hey Nice
Sonra çocuklar
Balonlar uçurtmalar bulutlar ellerinde
Ardından
Beyazlar kırmızılar kayıklar
Haydiii
Yeşilde mavilikte

Ayak sesleri var başka işiteceksin
Bizlerin ayak sesinden
Toprağın var suların var ağaçların var
Günlerin gecelerin
Sözlerin biçimlerin ayak sesleri
Ayak sesleri elele
Ayak sesleri kıyamet gibi
Işığın ayak sesi
Gölgenin ayak sesi
Seslerin ayak sesi

Çocuğum ilk ağızda bunları belle

Vietnam için yazmadın dedi Akşit
Vietnam için şiir yazılmaz
Vietnam için doğuşulur
Vietnam için ölünür

Yapraktan kömür
Kırpikten kül
Gözlerin yandığı Vietnam

Dağ ol dağlarına katıl
Başak ol
Tüllek ol çatıl
Tuz ol ekmeğini bansın
Göreyim

Ağlamayı bilmiyor Vietnam
Şiir ne ki
Gözyaşı
Çocuklar doğmadan öldürülüyor
Glt Vietnam'da ana ol

KIRAZ DALI

Hazıranda kiraz dalı
Çocuklar uzansın diye
Yere doğru
İğilir

KIRMIZI GÜL

Üstünde çiçekli basmadan giysi

Olmasa

Böyle güzel kokar mıydı

Kırmızı gül

Geçen kadına

UYKUSUZLUK

Gün ağardı
Zambaklar
Gözlerimdeki uyku gibi
Balındı durdu aydınlıkta

ÇAĞRIŞIM

İlk kez
Bir zenci kız görür görmez
Vapur dumanları gelmiş
Nice'mizin aklına
Afrika Harlem Amerika
Ku Kluks Klan
Linc
Boksör Muhammed Ali Clay
Karabiber siyah-lâle
Dururken

Balık ağırda

Martı

Ayaklarını denize vurup

Kanatlarından güneşi

Gülkeledi

Nice, yüzmesini öğrenmeden
Uykularını
Bir denize benzetmek
İstemiyorum

III YAZ

İ n karanlık gecede

Beyaz gül

Daha beyaz

GİT GÖR Kİ

Hır Van Gölü akşamı nasıldır ki
Halıllar nasıldır ki Toroslar'ın üstünden
Anadolu kıyıları nasıldır ki Karadeniz denizinden
Diyarbekir Kalesi nasıldır ki Urfa Antep nasıldır ki
Fıniko'nun portakal bahçelerinde soluk almak
Hır muzu ağacından elinle koparmak
Meraln'de deniz nasıldır ki Erzurum'da kar yağarken

Gel gör ki
Hır özlemdir tokluk bile memleketimde
Kendimi bildim bileli

Golacakte nasıldır ki

BARIŞIK ŞİİR

Arkadaştlılar

Korkusuzdu

Amansız işçisiydi savaşıımızın

Hiç boyun eğmedi

Hiç düşmedi kolları iki yana

Yürürken

Akıllı bir aydınlık yürürdü sanki

Suların ak sesini

Çiçeklerin

Tükenmez kokusunu çizerdi

Öteki

Ölmezleşirdi ellerinin hünerinde

Ellerimiz gözlerimiz

Dargındılar

Duğun kaldılar 16 yıl
İn yıl dile kolay
Oyna nasıl
İki İnce su gibi
Akmak isterlerdi birlikte

Duydular
Çağırıyordu deniz
Uçuruc bıcaksız

BIRAKIR MIYIM YANINA

Bileyip tırnaklarını sıkıntılarımdan
Yürüdü ardımdan
Elleri çoktu
Çok ayaklıydı
İri semiz
Dev bir karıncaydı kara
Kimi zaman

Nerde bir uçurtma havalansa
Nerde dursa bir beyaz bulut
Nerde nerde
Başım göklere erse
Kemirirdi ufuklarımı
Kemirirdi bir uçtan ötekine durmadan
Yürüdü ardımdan

Diyelim ki kırılmışım
Kızgınım öfkeli dargın
Toprağa basmıyor bir ayağım da
Çullanırdı
Beklerdi ya da
İçime kapanışımı pusuda

İzolasyon olarak kuşkuhanımdan
Yarırdü ardımdan
Kırardı kolumu kanadımı
Hudat geçirdi çiçeklerime bakmadan

İ melli sözcüklerimin kanını
Özgürlük sözcüğünün barış kardeşlik sözcüğünün
Huğumsızlık sözcüğünün eşitlik sözcüğünün
Öldü bugüne dek
Ama geberecek

Hırakır mıyım yanına
Yarınların ışığını
Hıratına vura vura
Hırakır mıyım yanına

BAŞKA

Yürümek belli bir yere
Güzeli o

Güz çağırır yaprak inmez ağaçtan
Yazı tüketene dek
Akar suda dibe çökmek
İnsanın yakalanması kendi kendine

Sevmedim hiç
Geçtiğim bir sokaktan geri dönmeyi
Başka evler göreyim başka bir kireç
Başka güneşler birikinti sularda
Başka balkonların başka kadınları
Başka baca başka duman başka kiremit
Başka çöp tenekeleri
Başka bir eşikte başka bir kedi
Yüzünde bir balık iskeleti

YAZGIMIZ

**Yazgımızdır: Yaşanacak
Kaçınılmaz**

**Haşka bir ülkede uyanmak elde değil
Diyelim Vietnam'da
Vietnam beyaz bir gül beyaz bir bıçak
Uyanmak ölmek Vietnam'da —**

**Yazgımızdır: Yaşanacak
Kaçınılmaz**

**Babak güneşinden önce
Dikilir kapımıza karanlık
Alınıp götürülürüz
Nuruz sevgimizden ötürü
Nuruz sevgimizin yanı sıra**

**Yazgımızdır: Yaşanacak
Kaçınılmaz**

**Bir yürek parıltısıdır sorguya çekilen
Bir aydınlık özlemdir
Bir deniz kokusudur uçup giden
Bakışdır bir ay çiçeğinin**

**Yazgımızdır: Yaşanacak
Kaçınılmaz**

**Başka bir ülkede uyanmak elde değil
Yarınımızın
Bugün olduğu bir ülkede**

POSTACI

Huzun postacısıyım çoktan
Kurukleşin kasım yeli beni de
Hakır yapraklarla birlikte
Yağmur değil sıkıntıdır abanan
Antenlere bacalara kiremitlere

Hilil mi kaç ayrılık yaşanacak yeniden
Kaç yazların güneşi eskiyecek
Güller mi beyaz aça aça tükenen
Ağları anılmayan daha kaç çiçek
Kurukleşin kasım yeli beni de

Ölüyor yerde bir yerde
Holgün güneşi
Güzün

YER DEMİR GÖK BAKIR

Toprakta kan bir uzak toprakta

Nasıl da eğrettiymiş yaşamımız
Nasıl hiç elimiz ermemiş gücümüz yetmemiş
Nasıl nasıl büyümemişiz
Ağarmış yalnız saçımız sakalımız

Biz de bir şeyler yaptık derdik iyi kötü
Öykülerimiz vardı avunurduk
Başımız dikti okşarken çocuklarımızı
Toprakta kan öğretti birden
— Bizim kanımız bu bizim toprağımız —
Ne kadar çok olabilirmiş kişi
Ne kadar çok sevebilirmiş
Ne kadar çok
Ne kadar çok

Oğullarımız kızlarımızdı
Çocukları daha yürümediler
Kıminin aşkı bile olmadı
Yılları yılları vardı yaşanacak

En akıllı kitaplar artık yetmiyor
En büyük doğrularda bir yanılgı
Terhat'ın kazması düşmüş elinden
Yar domir gök bakır
Toprakta kan

Hızın kanımız bu bizim toprağımız

FERHAT'IN KAZMASI DÜŞMEZ ELİNDEN

Bizim Anadolu'muz var ya Erzurum Yaylası Palandö
kenler Ağrı Çukurova'mız
Aklıma düşünce öyle bir seviniyor öyle bir seviniyo-
rum ki

Bizim çetin halkımız
Çanakkale Kurtuluş Savaşı'mız
Şeyh Bedrettin Pîr Sultan Nâzım Hikmet
Aklıma düşünce öyle bir seviniyor öyle bir seviniyo-
rum ki

Kızılırmak Yeşilirmak Dicle Fırat
Bütün öteki akarsular
Hep birlikte akıyorlar akıyorlar akıyorlar
Aklıma düşünce öyle bir seviniyor öyle bir seviniyo-
rum ki

1

Yayıdık gördük

Dibi kum

Dibi çakıl

Dibi balçık

Her suya düşüyor ayışığı

Onun aklı yok

Gözləri yok ki

Biri tam gece yarısı

Tüfeklerin namlusunu geçerken

Kurtulur buluttan birden

Aydınlanır dikenli tel

Kuytu sokak

İnoe yol

Vay kardeşim

Vay bacım

Vay arkadaşım vay

Önlerde önlerde yürürdü
Bu gözler gördü
Kavgaya kavgaya derdi
Bu kulak duydu
Yüksek ses onundu şarkımızdaki

Vurur en ince yerimizden
Düşünceye bir soluk pay ayırsak
Korkak oluruz
Bencil
Kaçak

Nice pusuya düştük
Nice açmaz
Nice tuzak
Kimimizin böğründe kaldı iki eli
Kimi de çekti gitti
Oysa nasıl güzeldi
Omuzları dayanırken omzumuza

Avuçlarımda demir parmaklıkların izi
Hânın hiç
Ama hiç
Düymen eline değmemiş
Bu iz ondan silinmedi —
İllatın ellerindeyse senin
Bugündeki yarınlara çevrik gözlerim
Gözlerindeyse
Hando şu otuz yıldır
Öyle tık tık filân değil
İçlilik eşitlik diye çarpan bu yürek
Yüreğinde çarpıyorsa
Nakın
Arkudan
Vuran
Bıçaklardan
Parıltısı gözalıcı

ARKADAN VURAN BIÇAK

2

Arkadan vuran

Bir bıçak

İki bıçak

Üç bıçak

Günüydü

Ellerindeydi

İnlp kalkıyordu

Bir balık ağı gibi parçalanıyorduk

Yıkılmıştı hiç umulmayan

Direnci ayak altında

Korkunun elinde tutsak

Kör bencil umudu yitlik

Veriyordu

Varlıyordu o güne dek
Ne varsa kendini kendi yapan
En uzak düş
En eski gerçek
Ünölüp bir kalem üstünden
Varlıyordu
Hektor'un kırıgınlığını veriyordu
Hörklüce'nin kanını
Antap'ın onurunu
Maraş'ın destanını
İzmir'in 9 Eylül'ünü
İğın'ın en gökçe türküsünü
Algar'ın bozlağını
Doştun bahçesinden bir gül koparıp
İl kanlılara veriyordu

**Irgat Süleyman da kimdi
İşçi Zehra neydi ki
Boşlamıştı tüm
Saf tutmuştu
Ağadan beyden yana
Ayrılmazdı artık
Çiçekleri devedikenî gibi koparan
Aptal obur hayvanlardan
Bir bıçak
 İki bıçak
 Üç bıçak
Bir balık cığı gibi parçalanıyorduk**

Bir bendim başkası yoktu sanki
Ulanımdan
Diyemedim kimselere
Halkı o da değil
Halkı incitirim diye
İncitirim diye saklımda duran
Bir çocukluk anım gibi

Yağmurlu bir karanlıktan eli elimde
I vımlze dönerken düşünüyordum
«Akşam güneşi gibi bize emanet»ti
Kötü bir şey vardı bu sözde ama
Anıyamadım ne demekti
«AKIYORDU SU» şliri ne güzel
İlenzemiıyor kitaptakilere
Ağabeyim niçin sakladı benden
Yazan neden mapus
Adı Nâzım Hikmet'ti

Ayağı mı burkuldu ne oldu birden
Can-dostum sevdam sevgilim
Kapaklandı yüzükoyun
Uzandı boylu boyunca
«Anacık Anacık Anacık
N'olur kalk şöyle doğrul»
Bir o yana bir bu yana
Uğutun kondum serçe gibi

Zoru zoruna dođruldu
Dayandı kaldı omzuma
Ak elleri kara-çamur
Çamurdan sızıyor kan
Bakamadım gözlerine
Bilmem ağladı mı ki
Şimdi ne desem yalan
Kimbilir belki

Belki de Arkadaşlar o gece
Adadım kendimi erkekçe
Adadım için için
Yoksul onuru yerden kaldırmak için
Dıdınmeye ölene dek
Çılgın

Yırtıcı
İnat

Bir de Erzurum
Palandökenler'den savrulan kar
Yaylaya çöken soğuk
Saklıysa nasıl
Nasıl ciğerimde solda
Duyurursa kendini ara sıra
Bıçak ucu
Diken
Apansız irkilirsem
İrkildim öyle özgürlükten

Bir gün açıldı demir-kapı
Dışardayım
Kapandı
Dikildim durdum
Güneş vurdu gözlerime
Yumdum gözlerimi
Kavganın şarkısından yürüyen sevinç
Çekti ayağını
Bir o yana bir bu yana
Uçtu kondu bir serçe

«Çocuklar bugün de kıpkızıl ağız/Söz ve-
riyorum yarın
Çocuklar gazımız yok/Ama ortalık ay aydın
Çocuklar bu bayram da böyle geçsin/Daha
çok bayramlar var
Çocuklar kaç parça olayım/Babanız bir şey
bırakmadı/Varlıklı değildi
Çocuklar tutunacak bir dalımız yok/Yok bir
el uzatanımız»

**Akşam güneşı gibi bize emanetti
Ardından yıllar yıllar yıllar geçti
Ona hiçbir yere doğru yürüyordum
Duyurdu kendini Erzurum
Bıçak ucu
Diken
Apansız irkildim özgürlükten
Gerl geri gitti ayaklarım**

Açıklarım

*Kırık gönül eğilirmiş
Bir inceden bir inceye
Acı yürek türküsüyle
Kırık gönül tez düşermiş
Kirpiğinde türküsüyle*

Defnenin karşısında
Akasyanın önünde
Ay oldu
Yıl oldu
«Geceler yârim oldu»

Civan ömrüm akça yürek
«Her derde dayanırdım» Can oyyy
«Nazlım
Zalım oldu»

— Varsın olsun
Hey oğlum diye seslenir anam

«Seferberlik»ten önce Gelibolu'da
Denize inen ince bir yolda
Yürür de salına salına
Saçları topuklarına vurur

Ay çıkar aydınlanır
Ala karlı bir dağ Anadolu'da
Çakır dikenler güller
— Beyazdır gül
Yaban
Yavuzdur
Bizim ovada
«Ecova» da —

Ece ovası aydınlanır

Tayfur
İlgardere
Karainebeyli
Ece Bey'in türbesi aydınlanır

Çıplak dalları akasyanın
Defnede yapraklar aydınlanır

«Geceler yârim»

Yârim katı

Akasyam

Ay da battı

— Oğlum

Ay aydınlanır

LORCA

Ağustos günlerinin bulutu Lorca
Kelebekten yağmur taneleriyle
Uçuşur yeryüzü türküsündeki
Mor zambak sözcüklerin
Cıvıltısı içinde

Tükenir yiter sonra
Sütbeyaz bir çeşmenin
Akıp giden sesinde

Arı kuşlarının sesinde
Sabah yıldızının sesinde
Ovaların sesinde

Kor güneşin sesinde
Terin gülün sesinde

Çocuk kirpiklerinde
Mavi düşü saklayan
Çocuk kirpiklerinde
Mavi düşün sesinde

ÜÇ ŞİİR

1/1949

Ne zaman yüreğime eğilip baksam
Eski aşkımdan kalan kırıntıların
Parıldayıp söndüğünü görürüm

Bir yaz gecesinin karanlığında gözlerim
İlerde yanyana duran iki gölge seçer
İstasyon binası köprü merdivenler
Rumca söylenen bir şarkıyı dinlemek için
Kulak kesilir
Sonra bir tren gürültüyle gelip geçer

Ne zaman yüreğime eğilip baksam

Yoktun ya burda
Burda yokken
Daha sıkı tuttum ellerinden
Daha yakından baktım yüzüne
Daha iyi daha çok
Gördüm dinledim seni
Takıldım peşine sonra
Gözlerinden geçen bulutların
Yere düşmüş bir gülün
Belki senin önündeyim şimdi

Masaldaki

«Demirdağ» sanki

Çetin

Dik

Durur aramızda

Bu

Benim erken gelişim işte dünyaya

Çaresiz zaman geçti

«Ferhat'ın gürzü»

Ne desin ne söylesin ki

«Niçin»i yok

Ey gerçekteki «Şirin»

«Bu güzellik» sadece

Sadece

«Mahzun eder» beni

I

O cânım su
Akacak orda
Uzun bir yıl
Uzakta
Akacak orda
O kimsesiz
Ah o yoksul
Ayazma'da

Bir uzun yıl
Bitmeden
Tükenmeden
Akacak mı dersiniz
Serin

Soğuk

Buz

Orda

Ah o ıssız

Ayazma'da

Martılar iner

Kargalar savrulur belki

Şimdi açık
Aydınlık
Kız bileklerinden ince
Kız parmaklarından dökülüyor sanki

Bakın
Çınarların çatısı günlük güneşlik
Duru gök baygın
Mavi ipek gömleği yepyeni

Dayayıp kumsala dirseğini
Yaşlanıyor yaz ikindisine
Bulut çakılı
Kanat kımıldamıyor
Yaprak bile
Esen yel çatının dallarından
Adımını atmıyor yere

Su
İşte su
Akıyor su
Her şey akıyor suda akıp gidiyor zaman
Erişilmez yuvaları kuşların
«Duruyor yerli yerinde»

Uzun bir yıl
Uzakta
Orda
O kimsesiz
Ah o yoksul ↗
Ayazma'da
Martılar iner
Kargalar savrulurken
Kız parmaklarından dökülen
O cânım su
Bitmeden tükenmeden
Akacak mı dersiniz
Duracak mı yerli yerinde
Erişilmez yuvaları kuşların

Orda
Ah o ıssız Ayazma'da
Martılar iner
Kargalar savrulurken

Karanlığa kaldık
Dönüşümüz
Akşamı buldu

Işığı yaktım. O
Evimiz dedi
Güzel değilmiş o kadar
Gitti pencereyi açtı
Bakındı
Besbelli yoktular

Başka bir gökyüzü gördüm ben
Bir derginin
Solgun yapraklarında
Bir çiçeğin
Kuru yapraklarında
Bakışının
Düşen yapraklarında
Bir başka

Çın çın bir gökyüzü gördüm ben
Gözlerini yere indirirken

Birlikte bırakmıştık orda

Ah orda

Yıldızları çılgın *Bezişinde*

Tenedos'ta.

Ta nerelere geldi

Martılar peşimizden

— Kartallar kartallar nerde

— Adalar denizi Ege'nin öteki adı

Çok ada var delikanlı

«Kayalık İmroz»

Tenedos'tan başka

İrili ufaklı

Cook ada

İ Ç İ N D E K İ L E R

Bağevinde Özan/Ahmet Ada	5
Onurumuz	7
Seslerin Ayak Sesi	9
Vietnam	11
<i>Çengelköy Şiirleri/</i>	
Kiraz Dalı	13
Kırmızı Gül	14
Uykusuzluk	15
Çağrışım	16
Av	17
Korku	18
Beyaz	19
Gel Gör ki	21
Barışık Şiir	22
Bırakır mıyım Yanına	24
Başka	26
Yazgımız	27
Postacı	29
Yer Demir Gök Bakır	30
Ferhat'ın Kazması Düşmez Elinden	32
Arkadan Vuran Bıçak 1	33
Arkadan Vuran Bıçak 2	36
Bir Günü'nün Geciken Açıklanması	39

Can Oyyy	44
Lorca	46
Üç Şiir	47
Bozcaada Tenedos'tan	50
Arada	56

SESLERİN AYAK SESLERİ

ARİF DAMAR

şiiir

Kırık gönöl eğilirmiş
Bir inceden bir inceye
Acı yürek türküsüyle
Kırık gönöl tez düşermiş
Kirpiğinde türküsüyle

ÖNEMLİ NOT

Bu kitap basılı fiyatının üzerinde satılamaz.

60 Lira